

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

1. Hoe betrek je studenten in mbo/hbo Gezondheidszorg bij de les?

Willem Buitenhuis
Hoornbeeck College, Verpleegkunde

Je herkent het misschien wel: degene die het hardste werkt, lijkt de docent te zijn. De studenten lijken vooral interesse te hebben in andere dingen. Hoe raak je de motivatie van studenten en hoe kun je hen inspireren? In deze workshop denken we samen na over de vraag hoe we studenten innerlijk op de lesstof kunnen betrekken. We delen werkvormen en bespreken inspirerende werkvormen die je bij je eerstvolgende les kunt inzetten. Enkele voorbeelden:

- ***Als een hoogzwangere vrouw flauwvalt, valt de baby dan ook flauw?***
Hoe gebruik je prikkelende vragen als leidraad voor je les(sen).
- ***Wie is de patiënt?***
Maak de les persoonlijk. Geef de patiënt een gezicht. Maar hoe doe je dat?
- ***En toen ging het (bijna) mis...***
Hoe kun je gemaakte fouten inzetten als leermiddel?
- ***ChatGPT voorbij.***
Enkele aanpassingen in je onderwijs die het gebruik van ChatGPT overbodig maakt.
- ***Actieve werkvormen.***
De keuze is reuze, maar welke werkvorm kies je? En waarom?

Tijdens de workshop wordt af en toe een theoretische onderbouwing vanuit de literatuur gegeven, maar de nadruk van de workshop ligt op de praktische toepassing ervan. Je zult persoonlijk ervaren wat een motiverende werkvorm met je doet.

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

2. Studievertrager of studieverlenger: een nieuwe vorm van begeleiden van langstudeerders

Wendy van Kuijen, David Wild
Hogeschool Zuyd, Academie voor Ergotherapie

Vanaf 2020 is de Academie voor Ergotherapie van Zuyd gestart met een project waarbij studenten worden begeleid die langer dan één jaar studievertraging hebben. Doelstelling is de student te ondersteunen bij zijn/haar weg om Zuyd met een goed gevoel te verlaten, met of zonder diploma.

Een van de eerste dingen die we veranderd hebben, is de naam studievertrager: op hun verzoek noemen we ze studieverlengers. Studieverlengers kunnen individueel begeleid worden en/of sluiten aan bij een groep, de strijders genoemd.

Belangrijke elementen van de strijdersgroep zijn:

- Structureel (wekelijks) contact
- open groepsamenstelling (iedereen is welkom, ook niet-studieverlengers)
- laagdrempeligheid
- vieren van (kleine en grote) behaalde stappen
- ontspannende en verbindende activiteiten met elkaar
- vraaggerichte coaching en provocatieve coaching
- begeleiding vooral gericht op het proces, minder op de inhoud
- creëren van een actieve learning community (studenten onderling en met collega-docenten in contact brengen)
- veel humor
- Koffie/thee en koekjes en een hele gezellige ruimte, door de strijders zelf ingericht.

Het resultaat is veelbelovend, we hebben een grote uitstroom van studieverlengers, meestal met diploma. Inmiddels zetten we dezelfde elementen ook in bij preventieve activiteiten om studieverlenging te voorkomen (propedeusestrijders en jaar2strijders)

In deze workshop delen we onze ervaringen, willen we met jullie discussiëren over verschillende vormen van begeleiding, gaan we op zoek naar een manier/werkwijze van begeleiden van studieverlengers die past bij jouw onderwijssetting en laten we middels een korte beeldopname zien wat provocatief coachen voor meerwaarde kan hebben in de begeleiding van studenten.

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

3. Spelend leren omgaan met complexe vraagstukken

Judith Gerritsen
Lerend Innoveren

Serious games bieden een creatieve en effectieve methode om studenten te leren omgaan met complexe vraagstukken. Als studenten de magische cirkel van een spel binnen stappen, is de kans groot dat ze authentiek gedrag laten zien. Dat biedt kansen om te reflecteren op hun ontwikkeling tot professional. Denk daarbij aan thema's als persoonlijk leiderschap, duurzaamheid en diversiteit; thema's die steeds meer aandacht krijgen in het onderwijs. Met een serious game krijgen studenten een veilige context om te ontdekken en te experimenteren.

Een serious game ontwerpen is uitdagend, dus het wordt een actieve workshop met een hoog werktempo. We wisselen van gedachten over de meerwaarde van serious games en de doelen die je ermee zou kunnen bereiken, maar gaan vooral aan de slag. Je gaat spelenderwijs ideeën opdoen voor een serious game voor jouw onderwijs(organisatie). Waar begin je? Waar moet je rekening mee houden? Wat zijn do's en don'ts tijdens het ontwerpproces? Principes van design thinking staan hierbij centraal. Na afloop heb je een basisidee om in je eigen praktijk te gaan testen.

Vind je jezelf niet creatief? Een klein beetje nieuwsgierigheid is voldoende om mee te kunnen doen aan deze workshop en met ideeën terug naar huis te gaan.

Een vergelijkbare versie van deze workshop is gegeven op het HGZO congres van 2024.

Literatuur

- Csikszentmihalyi, M. (1990). *Flow: The psychology of optimal experience*. New York: Harper Perrenial
- Lamas, P., Arnab, S., Dunwell, I., Stewart, C., Clarke S., & Petridis, P. (2017). Essential features of serious games design in higher education: Linking learning attributes to game mechanics *British Journal of Educational Technology* (48) 972–994 <https://doi.org/10.1111/bjet.12467>
- Renger, W. & Hoogendoorn, E. (2011). *Ludodidactiek. Ontwerpen voor didactici*. HKU press
- Shute (2011). Stealth assessment in computer-based games to support learning. In: S.Tobias en I.D.Fletcher (Red.) *Computer Games and Instruction* (pp.503–523). Information Age Publishing.

Internet

- [Serious games - Kennisnet](#)
- [Game Didactiek: het hoe en waarom van spellen in de les - Vernieuwonderwijs](#)

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

- Het MDA model: <https://youtu.be/jhgPSByWyrM?feature=shared>

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

4. Herken en begeleid je patiënt met lage digitale gezondheidsvaardigheden: een training voor onderwijs en praktijk

*Ingrid Eisenberg, Petra Lankhorst, Jobke Wentzel
Hogeschool Windesheim, verpleegkundige*

Zorgverleners en patiënten maken steeds meer gebruik van digitale toepassingen. Deze kunnen de zorg beter en toegankelijker maken. Patiënten kunnen via apps hun ziekteverloop bijhouden en monitoren, zelf afspraken maken en uitslagen inzien via digitale portalen en laagdrempelig digitaal contact hebben. Echter, niet alle patiënten profiteren daadwerkelijk van digitale zorg. Patiënten met lage gezondheidsvaardigheden, en vooral lage *digitale* gezondheidsvaardigheden (DGV), ervaren door de digitalisering ontoegankelijke zorg, terwijl juist zij er veel baat bij zouden kunnen hebben. Deze ontwikkeling vraagt van de huidige en toekomstige zorgverleners dat zij aandacht hebben voor deze grote groep mensen. Tot wel één op de drie personen in Nederland heeft beperkte gezondheidsvaardigheden^{1,2}. Een vergelijkbaar aantal (20%) geeft aan weinig ervaring met computers te hebben⁴, en 20% geeft aan dat ze zich belemmerd voelen om gebruik te maken van eHealth (digitale zorg) doordat ze hierover onvoldoende kennis hebben³. We hebben de taak om onze zorgverleners zo op te leiden dat zij zich bewust zijn van dergelijke kansenongelijkheid in de zorg en helpen deze te verkleinen.

Weet jij hoe je deze patiënten kunt herkennen? En welke begeleiding je kunt geven, zodat deze patiënten óók de zorg krijgen die ze verdienen? In deze workshop oefen je met verschillende strategieën en hulpmiddelen voor het herkennen en ondersteunen van deze patiënten. Door de werkvormen en materialen (personas, opdrachten) die ontwikkeld zijn binnen het ENEP (Empowering Nurses to Empower their Patients) project te proberen, doe je inspiratie op voor in je eigen onderwijscontext.

Literatuur

1. Heijmans, M., Cariot, L., Brabers, A., Rademakers, J. Infographic. Eén op de drie Nederlanders heeft onvoldoende of beperkte gezondheidsvaardigheden - feiten en cijfers 2023. Utrecht: Nivel, 2024. 3 p.
2. Dijkman EM, Leenen JPL, Koorn RM, Wilmink D. Health literacy and optimizing education materials in a surgical population. *J Nurs Educ & Pract* 2020, 10, 72-79.
3. Van der vaart, et al, 2022, E-healthmonitor 2021: Stand van zaken digitale zorg, RIVM, Bilthoven

Internet

- [Factsheet Digitale vaardigheden Pharos](#)
- [Hoe ondersteun en herken je patiënten met lage \(digitale\) gezondheidsvaardigheden? \(isala.nl\)](#)

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

- 4. Laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden - Pharos

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

5. Opleiden en evidence: wat kunnen we (ermee)?

Malou Stoffels, Jettie Vreugdenhil

Amsterdam UMC, Team onderzoek naar onderwijs/ team onderwijs advies en innovatie

We baseren onze opleidingspraktijk graag op wetenschappelijk bewijs. Maar in de praktijk weten onderzoekers en opleiders/docenten aan de andere kant elkaar vaak niet goed te vinden. En dat is zonde! Het doel van deze workshops is om deelnemers meer inzicht te geven in wat je wel én niet kan met onderwijskundig onderzoek, en hoe je je onderwijs of opleidingspraktijk 'evidence-informed' kan houden zonder zelf wetenschapper te zijn.

De moderators leiden de workshop in aan de hand van voorbeelden over wat onderzoek naar onderwijs is, en waarin het verschilt van bijvoorbeeld klinisch of biomedisch onderzoek. We frissen de kennis op met een korte quiz. In groepjes oefenen de deelnemers met het identificeren van vraagstukken uit de verschillende opleidingspraktijken, die ze op basis van literatuur en data nader zouden willen onderzoeken.

Vervolgens geven de moderators enkele voorbeelden van hoe evidence-informed handelen op een laagdrempelige manier in de onderwijsorganisatie ingebed kan worden. Ze delen tips en tricks en links naar nuttige websites en hulpmiddelen.

De deelnemers gaan daarna opnieuw in groepjes uiteen om met elkaar te bespreken welke werkwijzen passend zouden zijn in hun eigen organisatie, welke rol zij hierin kunnen spelen, en welke uitdagingen zij hierbij verwachten. We sluiten plenair af, waarin we take home messages formuleren over hoe we bevindingen mee terug kunnen nemen naar onze eigen opleidingspraktijk.

Literatuur

- Bishop-Clark, C., & Dietz-Uhler, B. (2012). Engaging in the Scholarship of Teaching and Learning: A Guide to the Process, and How to Develop a Project from Start to Finish (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003444497>

Internet

[Scholarship of Teaching and Learning \(SoTL\) VU Centre for Teaching & Learning - Vrije Universiteit Amsterdam](#)

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

6. Formatief handelen vormgeven bij schriftelijke toetsproducten

Esther Hospes, Marit Praagman

Hogeschool Inholland, Masteropleidingen Advanced Nursing Practice en Physician Assistant

Formatief handelen, we horen en lezen er de laatste jaren veel over: een effectieve manier om het leren van studenten te stimuleren en studenten meer eigen regie te geven. Hoe geef je dit goed vorm in onderwijs dat leidt naar schriftelijke toetsproducten? Onze ervaring is dat dit in de praktijk best lastig blijkt en vraagt om een doordacht stappenplan.

Deze ervaring nemen we mee naar de workshop, waarin we graag samen met jullie actief aan de slag willen gaan met het ontwerpen van formatief handelen. We starten met kort stilstaan bij wat formatief handelen wel en niet is en uit welke stappen de formatieve cyclus bestaat. Vervolgens gaan we vooral actief aan de slag. In een groepje ga je op creatieve wijze één of meerdere formatieve momenten cyclisch ontwerpen. Het laatste deel van de workshop bestaat uit het uitwisselen van de verschillende ontwerpen en de opgedane inzichten.

We beogen dat je door deze workshop meer inzicht krijgt in hoe je formatief handelen effectief in kunt zetten (bij schriftelijke toetsproducten). En dat je de workshop verlaat met concrete formatieve strategieën die je direct kunt toepassen in jouw eigen praktijk.

Werken jouw studenten in de praktijk aan schriftelijke toetsproducten (zoals bijvoorbeeld een onderzoeksverslag of adviesrapport)? En zou je in het onderwijs graag (meer) gebruik willen maken van formatief handelen? Dan is deze workshop een goede start.

Literatuur

- Gulikers, J. & Baartman L. (2017). *Doelgericht professionaliseren: formatieve toetspraktijken met effect! Wat DOET de docent in de klas?* Universiteit Wageningen, Hogeschool Utrecht. https://www.nro.nl/sites/nro/files/migrate/Inhoudelijke-eindrapport_NRO-PPO-405-15-722_DEF.pdf
- Kneyber, R., Sluijsmans, D., Devid, V., & López, B. W. (2022). *Formatief handelen*. Culemborg: Phronese.
- Van der Steen, J., Van Schilt-Mol, T., Van der Vleuten, C., & Joosten-ten Brinke, D. (2022). Supporting Teachers in Improving Formative Decision-Making: Design Principles for Formative Assessment Plans. *Frontiers in Education*, 7. <https://doi.org/10.3389/educ.2022.925352>

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

7. Toekomstbeelden: samenwerken met kunstenaars om toekomstbeelden te maken rondom de impact van technologie op de zorg

Sjors Groeneveld
Hogeschool Saxion, Verpleegkunde

De ontwikkelingen gaan snel: we worden omringd door steeds meer en steeds 'slimmere' technologie in de zorg. Vaak gaat het gesprek erover wat deze technologie allemaal kan. Soms over de impact op ons werk. Of over de benodigde protocollen, regels en wetten om het in goede banen te leiden. Maar wat vinden we er eigenlijk als mens van? En hoe interesseren we onze studenten, de toekomstige generatie zorgprofessionals, om hierover met elkaar in gesprek te gaan?

In deze workshop neemt Sjors Groeneveld (hoofddocent Hogeschool Saxion en promovendus Universiteit Twente) ons mee in diverse (film)projecten waarin hij met zorgvragers, zorgprofessionals, kunstenaars, ethici en onderzoekers samenwerkt. Het doel van deze samenwerking is om toekomstbeelden te creëren rondom de impact van technologie op ons leven in het algemeen en in de zorg specifiek. Deze toekomstbeelden kunnen dan vervolgens, onder andere in het onderwijs, gebruikt worden om met elkaar een goed gesprek te voeren over de wenselijkheid van deze ontwikkelingen.

De workshop is ingedeeld in twee delen: in het eerste deel kijken we samen naar enkele (korte) films en gaan we met elkaar het gesprek aan over wat we daarbij zien, voelen en ervaren. Aansluitend gaan we in gesprek over de inzetbaarheid van deze vorm in het gezondheidszorgonderwijs om ethische vraagstukken bespreekbaar te maken met onze studenten. We staan stil bij thema's die zich daarvoor lenen en het zorgonderwijs verder kunnen versterken.

Literatuur

- Bridle, J. (2023). *Manieren van zijn: Voorbij de menselijke intelligentie*. Nederland: Singel Uitgeverijen.
- Dyson, G. (2020). *Analogia: The Entangled Destinies of Nature, Human Beings and Machines*. Verenigd Koninkrijk: Penguin Books Limited.
- Gospodinov, G. (2022). *Schuilplaats voor andere tijden*. Nederland: Ambo/Anthos B.V.
- "Big data is people!" van Rebecca Lemovis van de Harvard University op: <https://aeon.co/essays/why-big-data-is-actually-small-personal-and-very-human>

Internet

- www.projectmenswens.nl

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

- www.thedigitaldatadivide.nl

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur

8. "Anatomie in actie", klinisch redeneren met digitale dissectie

Anja van 't Schip

SOMT University of Physiotherapy and Rehabilitation Science, Bacheloropleiding fysiotherapie, Masteropleiding Manuele Therapie, Life Long Learning

'Anatomie in actie', klinisch redeneren met digitale dissectie

Ervaar anatomie zoals nooit tevoren! Deze workshop laat docenten en studenten in het hoger gezondheidszorgonderwijs zien hoe digitale dissectie anatomie tot leven brengt en klinisch redeneren direct versterkt. Klassieke anatomiekennis vormt de basis van goed klinisch inzicht, maar kan saai of droog aanvoelen. Met digitale dissectie brengen we hier verandering in: anatomie wordt niet alleen tastbaar en inzichtelijk, maar ook leuk en direct toepasbaar op casussen uit de klinische praktijk.

Wat kun je verwachten?

Deelnemers gaan aan de slag met uitdagende, realistische casussen waarbij ze anatomische problemen oplossen en verbanden leggen. Door 3D-visualisaties en digitale dissectie duiken ze het menselijk lichaam in om complexe structuren écht te begrijpen. Teams werken samen aan interactieve casussen, nemen deel aan quizzen en leren klinisch redeneren in een dynamische omgeving die volop ruimte biedt voor praktijkgericht leren en ontdekken.

Waarom deze workshop?

Digitale dissectie sluit perfect aan bij de vraag in het HGZO-onderwijs naar moderne, interactieve leermiddelen. Deze workshop biedt docenten een frisse manier om anatomie en klinisch redeneren boeiend en toegankelijk te maken voor studenten. Het geeft hen tools om met digitale innovatie studenten te activeren en hun lessen nog relevanter en aantrekkelijker te maken.

Literatuur

- Abed MH, Vasghi-Gharamaleki B, Ghazavi MT, Nikjooy A. Hip Hip dysfunction-related urinary incontinence and total hip arthroplasty with the direct lateral approach. *Lower Urinary Tract Symptoms*. 2022;1–5
- Gane EM et al. Prevalence, incidence, and risk factors for shoulder and neck dysfunction after neck dissection: A systematic review. *The Journal of Cancer Surgery* 2016: 1-20
- Sizer PS et al Differential Diagnosis and Management of Spinal Nerve Root-related Pain. *Pain Practice, Volume 2, Number 2, 2002 98–121*
- Ha A, Motamedi, D, Sweetwood K. Case Report: Subspine Impingement of the Hip Secondary to Ossified Rectus Femoris Avulsion Injury. *Radiology case reports* 19(2024): 4474-4477

Workshopronde 1 - donderdag 20 maart - 11.30 - 13.00 uur